

Wandelen zonder op te staan

Redmer Alma

De tijd dat een archiefbezoek slechts mogelijk was na een audiëntie bij de Rijksarchivaris en na overlegging van voldoende titels, referenties en familie-relaties is voorbij. Sterker nog, de archieven doen van alles om aspirant-bezoekers over de drempel te trekken. Popfestivals worden georganiseerd, de archiefmuren worden opengebrouwen, aan kinderen wordt het archiefbezoek als alternatief voor de Efteling aangeprezen (het archief als een soort Land van Oost), enzovoorts. Daarbij worden zelfs de modernste overmiddelen niet geschuwd, getuige de verkenning van Internet door verschillende Rijksarchieven.

Al enige tijd is het Rijksarchief Drenthe via Internet bereikbaar met enige experimentele pagina's met informatie. Het gebruik van Internet - een wereldwijd in principe voor iedereen toegankelijk netwerk waarop informatie, bestanden, plaatjes en dergelijke kunnen worden aangeboden - is de laatste jaren explosief toegenomen en aan deze groei zal voorlopig nog geen eind komen. Voor archieven is het daarom een aantrekkelijk medium om bestaande bezoekers van informatie te voorzien maar ook om nieuwe categorieën bezoekers aan te trekken. Omdat er een groot aantal mogelijkheden is om

informatie te verstrekken, is het ook niet meer noodzakelijk om de hele mensheid uiteindelijk binnen de al dan niet gesloopte archiefmuren te lokken: de virtuele bezoeker is geboren. Vooral de bewoners van de Nieuwe Wereld zijn in dat verband een interessante doelgroep. Voor veel van hen is Nederland, het land hunner vaadren, niet meer dan de hoofdstad van Kopenhagen of een polder waar iedereen de hele dag stoned is, laat staan dat zij weten waar zij moeten zijn om iets over hun herkomst te weten te komen.

Juist de lage drempels van Internet zorgen ervoor dat vele gebruikers al of niet per ongeluk in contact komen met een website van een archief. Dat blijkt ook uit de informele verzoeken om informatie die het archief via de computer bereiken: 'From: jpschoem@he.elv.erweg. Any Schoemakers there? John.' Vaak komt uit dergelijke verzoeken een betaalde onderzoekopdracht voort of doet men bij een bezoek aan Europa ook Assen aan. Maar ook als de gebruikers niets van zich laten horen, komt de presentatie op Internet in elk geval de naamsbekendheid van het archief onder het (vooral jonge) publiek ten goede en weet men in het vervolg waar men moet zijn.

Om de drempel voor het archiefbezoek nog lager te maken heeft het Rijksarchief Drenthe een digitale rondleiding op Internet geplaatst, waardoor de virtuele bezoeker vanuit de luie stoel het gehele archiefgebouw van de depots tot de restauratieafdeling kan bekijken. De ervaring leert dat bij de vaste bezoekers een

grote behoefte leeft om te zien wat achter de schermen gebeurt. Daarnaast zijn er ook Internetgebruikers die enkel op zoek zijn naar leuke plaatjes en vertier. Ook zij zullen digitaal in het archief terecht komen en daar een kijkje nemen. Onderweg krijgt de argeloze wandelaar her en der informatie over het gebouw, de taken, bestanden en geschiedenis van het archief, waardoor hij of zij wellicht op het idee komt om het archief eens persoonlijk of schriftelijk met een bezoek te vereren.

ge versie. Bestanden blijven, net als folders en ander PR-materiaal, altijd aan verandering en uitbreiding onderhevig. Zo zijn deze maand alle pages weer up-to-date gemaakt en gerestyled - toegegeven, het taalgebruik lijdt sterk onder de moderne media - en verbetering blijft altijd nodig. Ook aan de rondleiding door het Rijksarchief zal nog het nodige toegevoegd worden. De informatie wordt nog uitgebreid en een aantal foto's zal opnieuw genomen moeten worden, omdat de duidelijkheid te wen-

Foto: Jan Bos

- De digitale wandeling bij het Rijksarchief in Drenthe leidt je vanaf de voordeur via gangen en trappen door het hele gebouw, zelfs de wc's kun je bewonderen.

Een korte zoektocht op Internet lijkt uit te wijzen dat een dergelijke rondleiding in Nederland nog niet te vinden is. Wel heeft een aantal instellingen (musea, studio's, documentatiecentra) foto's van hun belangrijkste zalen, bezoekersruimten of kantoren opgenomen, maar nergens kun je vanaf de voordeur via gangen en trappen je eigen weg zoeken, laat staan dat je de koffiekamer of de WC's kunt bewonderen. De rondleiding zoals die nu beschikbaar is, is (zoals eigenlijk alles op Internet) een voorlopi-

sen overlaat. De rondleiding is met zeer weinig middelen totstandgekomen en ook het fotografisch talent van Jan Bos kan het gebrek aan professionele lenzen en studio-lampen niet oplossen. Maar toch, wie eens door het gebouw van het Rijksarchief wil wandelen zonder op te staan, kan zich vervoegen bij <http://www.noord.bart.nl/~radr>. De overige informatiepagina's van het Rijksarchief in Drenthe staan onder <http://www.obd.nl/instel/anderarch/radr2.htm>.